

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie**

Olsztyn, dnia 16 grudnia 2009 r.

**Pani
Małgorzata Kalitowska
Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Iławie**

P/09/110, LOL-410-28-02/2009

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ (zwanej dalej „ustawą o NIK”), Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie skontrolowała w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Iławie (dalej PIW) realizację programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń (dalej program AD), na terenie powiatu iławskiego w latach 2008 – 2009 (do 30 września).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 11 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli, pozytywnie ocenia działania PIW w zakresie realizacji programu AD, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

PIW przy planowaniu realizacji programu AD nie korzystał z urzędowego rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną, w zakresie określonym w art. 11 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt², gdyż do czasu zakończenia I próbkobrania nie uwzględniono w nim trzody chlewnej. Poza tym rejestr ten nie posiadał w swoim wzorze wszystkich danych wymaganych w/w ustawą.

W związku z powyższym PIW przyjął dane z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), tj. 1.759 stad i 241.972 sztuk świń, bez ich pomniejszenia o 702 stada puste. Dane ARiMR nie uwzględniały podziału na grupy technologiczne, tj. prosięta,

---

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.

² Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342

warchlaki, tuczniaki, lochy i knury oraz typu produkcji stada, tj. stada zarodowe, towarowe i o pełnym cyklu produkcyjnym.

Założenie przez PIW, iż w niektórych pustych stadach, wykazanych przez ARiMR, mogą być utrzymywane świnie okazało się założeniem słusznym, gdyż po I próbkobranii krwi i dokonanej w lutym 2009 r. ostatecznej weryfikacji stwierdzono, iż na terenie powiatu iławskiego było 1.486 stad świń, tj. 84,5% liczby stad świń zarejestrowanych w ARiMR, zaś liczba świń wyniosła ogółem 137.073 sztuki, tj. tylko 56,6% liczby świń zarejestrowanych w ARiMR. PIW nie poniósł żadnych kosztów, w związku z wizytami w pustych stadach, w których wcześniej zlikwidowano produkcję, gdyż wizyty te były powiązane z pobieraniem prób w innych stadach zlokalizowanych w tych samych miejscowościach.

Tak duże rozbieżności w powyższych danych, wskazują na konieczność zacieśnienia współpracy pomiędzy PIW, a Biurem Powiatowym ARiMR w zakresie określenia właściwej ilości stad i sztuk świń w rejestrach prowadzonych przez ARiMR. PIW pomimo zweryfikowania danych o ilości stad i ilości świń po I próbkobranii nie podjął żadnych działań celem ujednolicenia tych danych w obu instytucjach, pomimo obowiązku wynikającego z art. 29 ust. 1 i 2 w związku z art. 32 ust.1 ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt³. Dane te zostały przekazane do BP ARiMR dopiero w trakcie kontroli NIK.

NIK pozytywnie ocenia terminowość i prawidłowość pobierania próbek krwi od świń w poszczególnych etapach próbkobrania. PIW prowadził w wersji elektronicznej rejestr wykonania I, II i III próbkobrania oraz monitoringu stad urzędowo wolnych i stad wolnych od choroby Aujeszkyego. Badaniami w I próbkobranii objęto ogółem 1.512 stad oraz 14.737 sztuk świń. Pozostałe dwa próbkobrania obejmowały odpowiednio 1.349 stad i 18.599 sztuk oraz 1.158 stad i 18.368 sztuk świń. Ponadto w ramach prowadzonego monitoringu zbadano 436 stad i 4.191 sztuk świń (do 30 września 2009 r.). Powyższe dane zostały potwierdzone w miesięcznych sprawozdaniach terminowo przekazywanych przez do WLW.

Stwierdzono jednak, że PIW nie prowadził kontroli pobierania próbek w trakcie I i III próbkobrania, zaś w II próbkobranii kontrole ograniczono jedynie do badania próbek przywiezionych do jego siedziby.

---

³ Dz. U. z 2008 r. Nr 204, poz. 1281 ze zm.

Izba ocenia pozytywnie działania PLW związane z nadzorem nad przemieszczaniem świń ze stad zakażonych do rzeźni znajdującej się na terenie powiatu iławskiego, jak również do zakładu mięsnego w powiecie olsztyńskim.

Negatywnie natomiast należy ocenić nie wyegzekwowanie przez PLW od urzędowych lekarzy weterynarii nadzorujących rzeźnię, sporządzania miesięcznych zbiorczych zestawień świadectw zdrowia zwierząt skierowanych do uboju w tych rzeźniach,

NIK pozytywnie ocenia treść i realizację podpisanej umowy z firmą dokonującej dezynfekcji, pomimo braku pisemnych zleceń PLW na wykonanie tych usług.

Izba zwraca uwagę na nieprawidłowe działania podejmowane przez PIW w ramach nadzoru nad zasiedlaniem stad, po uprzedniej ich likwidacji. W jednym przypadku PIW dopuścił do zasiedlenia trzodą chlewną jednego obiektu w gospodarstwie, w sytuacji gdy obowiązywała jeszcze decyzja PLW o wyznaczeniu stada trzody chlewnej jako ogniska choroby Aujeszkyego i nie zakończono II etapu dezynfekcji we wszystkich obiektach tego gospodarstwa. W drugim zaś przypadku zasiedlenie nastąpiło bez wiedzy PIW, zaś zakupione w powiecie grudziądzkim warchlaki nie posiadały świadectwa zdrowia.

Wydatki poniesione na realizację programu AD w latach 2008-2009 (do 30 września) w PIW wyniosły ogółem 492.707,40 zł (w 2008 r. – 343.642,81 zł i w 2009 r. – 149.064,59 zł). W powyższych wydatkach uwzględniono, m.in.: ilość pobranych i zbadanych prób krwi, prawidłowo naliczone kwoty odszkodowania za poddane ubojowi zwierzęta, a także wypłacone wynagrodzenia dla osób wyznaczonych do realizacji programu AD. Zgodnie z zakładowym planem kont, wszystkie wydatki dotyczące programu zostały prawidłowo zaksięgowane w ewidencji księgowej.

PIW zgodnie z art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej⁴ prowadził wykaz osób wyznaczonych do wykonywania czynności w imieniu PLW. Kontrola wykazała ponadto, że zgodnie z ust. 1 i 2 powyższego artykułu, osoby do wykonywania czynności przewidzianych w programie AD, tj. do pobierania próbek krwi od świń oraz do czynności pomocniczych (poskramianie zwierząt i prowadzenie dokumentacji) zostały wyznaczone przez PLW w drodze decyzji administracyjnych. Z osobami tymi zawarte zostały odpowiednie umowy, w których określono wysokość i warunki wynagrodzenia. Powyższe osoby spełniały wymagania określone w § 2 pkt 1 i § 3 ust.1 pkt 3 w związku z § 3 pkt 4 rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia

---

⁴ Dz. U. z 2007 r. Nr 121, poz. 842.

22 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu czynności wykonywanych przez osoby niebędące pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej oraz kwalifikacji tych osób⁵.

W dwóch jednakże przypadkach lekarze weterynarii wykonywali czynności pomocnicze, na które nie wystawiono decyzji oraz nie były zawarte umowy, a trzem lekarzom nie określono miejsca wykonywania czynności i harmonogramu pobrania próbek.

NIK zwraca uwagę, iż w latach 2005 – 2008 PIW prowadził księgi zawierające informacje o chorobach zakaźnych zwierząt i chorobach odzwierzęcych, które nie były zgodne z wzorami określonymi w rozporządzeniu z dnia 25 listopada 2005 r. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie zakresu, sposobu i terminów przekazywania informacji o występowaniu chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania i rejestracji oraz o wynikach monitorowania chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych, a także związanej z nimi odporności na środki przeciwdrobnoustrojowe⁶.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Bieżącą współpracę z ARiMR celem ujednolicenia danych dotyczących ilości trzody chlewnej na terenie powiatu iławskiego.
2. Wyegzekwowanie od lekarzy weterynarii nadzorujących rzeźnie przekazywania PLW zbiorczych zestawień świadectw zdrowia świń, poddawanych ubojowi w tych rzeźniach.
3. Przeprowadzanie kontroli pobierania próbek krwi przez wyznaczonych lekarzy w siedzibach stad trzody chlewnej.
4. Określanie dla lekarzy weterynarii miejsca i harmonogramu pobierania próbek.
5. Zawieranie umów z osobami wyznaczonymi do czynności pomocniczych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 62 ust.1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią, w terminie 20 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji, lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

---

⁵ Dz. U. Nr 89, poz. 860 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2005 Nr 242 poz. 2045 ze zm.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały, właściwej komisji NIK.

Z poważaniem